

Krag: Heller ikke jeg skal ved denne første Behandling komme ind paa Udtalelser om Enkeltheder i det foreliggende Lovforslag. Der er jo i Bemærkningerne, som det er sagt herfra for et Øjeblik siden, gjort udførligt Rede for de Aarsager, som foranlediger dette Lovforslags Fremsættelse, og de Formaal, som man ved Lovforslaget vil naa, og da den højtærede Minister i sin Fremsættelsestale udførligt omtalte saa at sige alle Enkeltheder, synes dette at gaa nærmere ind paa dem her ved første Behandling overflødigt. Der vil naturligvis blive Anledning til at drøfte saadanne i et kommende Udvalg.

Det Problem, som man her staar over for, og som her søges løst, er i Virkeligheden et gammelt Problem, Hver Gang der har været stærke Fald i Kursen paa de langfristede Kreditforeningslaan, er Problemet opstaaet, hvorledes man skal modvirke Følgen deraf gennem lange Perioder for de Bygherrer, som i saadanne Nedgangsperioder er nødt til at stifte Laan. Problemet Oprettelse af kortfristede Serier inden for Kreditforeningerne er, hver Gang Situationen laa saadan, opstaaet gennem, kan jeg sige, hele dette Aarhundrede, og jeg for min Del har haft Lejlighed til indgaaende Forhandlinger med Tilhængerne af en saadan Ordning ved tidligere Lejligheder; men der har været Tider, da en saadan Lovgivning synes at have været endnu mere paakrævet, end Tilfældet er paa nærværende Tidspunkt. Under Krigspsykosens Tryk og under Indtryk af forskellige af Krigsbegivenhederne, som har givet stærk Genlyd i danske Sind, er Kreditforeningsobligationerne momentant faldet, men vi er igen inde i en Stigningsperiode i ret udtalt Grad, og den højtærede Indenrigsminister vil derfor heller ikke misforstaa mig, naar jeg udtaler Haabet om, at dette Lovforslag, naar det er gennemført — og det vil det naturligvis blive —, kun maa eksistere paa Papiret, men i Praksis i Virkeligheden blive overflødigt.

Der har jo været Perioder i Tiden efter Krigen, hvor Overvejelser af den Art, f. Eks. ogsaa med Hensyn til Prioritering af Landbrugsejendomme, som er nødvendiggjort ved Ejerskifte, ved Arveudlæg o. s. v., har været stærkt fremme, uden at man derfor har foretaget sig noget, og om end Virkningerne af hine Tilstande føles stærkt hos mange ogsaa den Dag i Dag, tror jeg ikke, at man paa det nævnte Omraade i hvert Tilfælde havde kunnet løse Opgaven ad de Veje, man her er inde paa. Men jeg mindes en Periode endnu stærkere præget af Kurs-

fald, end Tilfældet har været i disse sidste Maaneder; i Slutningen af 1931, hvis jeg ikke husker fejl, var 4½ pCt.s Obligationerne i en Købstadkreditforening nede under 80. Man klarede da Vanskelighederne ad de Veje, der stod aabne ved Belaaning af Obligationer og Bankkredit gennem længere Perioder, den Vej, som ogsaa nu staar aaben. Men jeg indrømmer, at det er et betydeligt Byggeri, der er sat i Gang i hele den Periode, dette Lovforslag har Betydning for, Perioden 1. April 1938 til 1. November 1940; Byggeriet er i 1939, hvad Banklaanene til Finansieringen viser, betydeligt større, end det har været i de foregaaende Aar, og dette har naturligt givet ogsaa den højtærede Minister Anledning til at tage op til Overvejelse, om der findes Veje til at imødegaa Virkningen af Kursfaldet for de Bygherrer, der maa prioritere inden for denne Periode.

Naar de Forhandlinger, der ved mange Lejligheder har fundet Sted i Folketinget til Løsning af dette Problem, ikke har ført til noget Resultat, er Aarsagen den, at man har fundet Ulemperne saa betydelige, at man har skønnet, de oversteg Fordelene. Thi ogsaa den Bygherre, som stifter et kortfristet Laan efter en Lovgivning som den foreliggende, forbliver gennem hele denne Periode ude for en Risiko af ukendt Størrelse, akkurat som Tilfældet vilde være, hvis han havde optaget langfristede Obligationsslaan, eller han opnaar i sin Bank at faa Finansieringslaanene forlænget. Den højtærede Indenrigsminister pegede ogsaa i sin Forelæggelsestale paa, at denne Risiko er til Stede og ikke lader sig fjerne. Ingen kender Vilkaarene paa Obligationmarkedet, naar det kortfristede Laan maa afløses. Og her vil jeg pege paa, at efter min Mening er en af Aarsagerne til det Fald, som nu har fundet Sted ud over det, som Krigssituationen har foranlediget, det stærke Udbud af Stats- og Kommuneobligationer, som gennem de senere Maaneder er sket, og som i allerhøjeste Grad bidrager til at trykke Obligationmarkedet. Og naar saa dertil kommer de eksorbitant store Skatte-tillæg, som i den samme Periode er blevet gennemført her i den høje Rigsdag efter Regeringens Forslag, saa er det jo indlysende, at Investeringsevenen paa Fonds-markedet derigennem i allerhøjeste Grad reduceres.

Derfor vil jeg sige til den højtærede Minister, at det kan jo være meget godt, at man søger at bøde paa Virkningen af dette Fald, men jeg vil saa indtrængende, som jeg formaar, henstille til Regeringen,